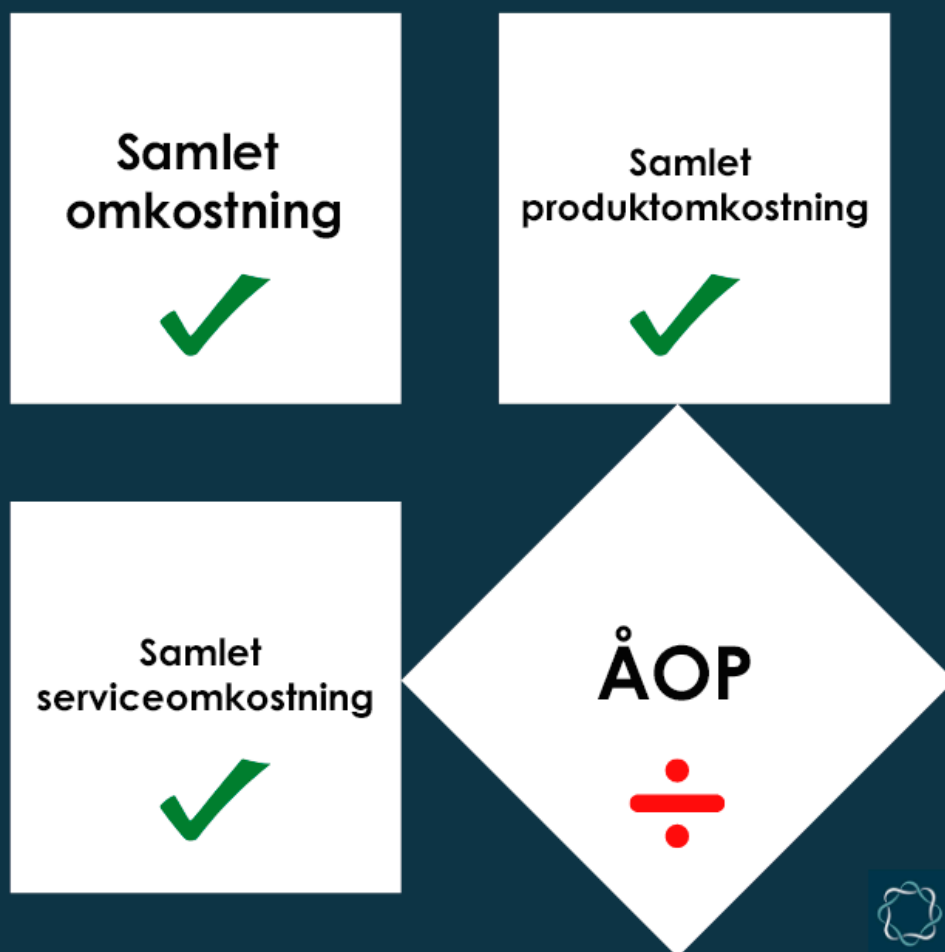

Guide: Sådan læser du opgørelser af investeringsomkostninger

FINANS
DANMARK

Guide: Sådan læser du opgørelser af investeringsomkostninger

Sådan læser og bruger du opgørelserne (gældende pr. 1. januar 2023)

Siden starten af 2019 har du mindst en gang årligt modtaget en opgørelse over dine årlige investeringsomkostninger fra din bank.

Det årlige omkostningsoverblik giver dig et overblik over de samlede omkostninger og gebyrer, som du har betalt for dine investeringer foretaget via banken det foregående år.

Foruden at opgøre dine samlede årlige omkostninger, så viser din bank dig også den forventede omkostning af den enkelte investeringsbeslutning, inden du bekræfter den endeligt. Vi kalder her denne opgørelse for en før-handelsopgørelse. Den skal sikre, at du er fuldt ud informeret om omkostningerne ved den investeringsbeslutning, du er i gang med at træffe. Mens den årlige omkostningsopgørelse samler alle de investeringer, du har foretaget, så viser før-handelsopgørelsen dermed omkostningen ved den konkrete investeringsbeslutning, som du aktuelt er ved at foretage.

Første step: Hvilken aftale har du?

Når du læser investeringsopgørelserne, skal du være opmærksom på, om du har en rådgivningsaftale med banken, en plejeaftale med banken eller måske en kombination af de to. Det kan også være, at du ikke har nogen aftale med banken, men kun foretager handler selv via banken.

Oversigt over muligheder som investor i banken

- **Gør-det-selv kunder med handelsaftale:** Du køber og sælger selv dine værdipapirer via f.eks. din netbank uden at være i dialog med din bank.
- **Rådgivningssøgende kunder med rådgivningsaftale:** Du har en løbende dialog med din rådgiver om dine investeringer. Din rådgiver kommer med forslag og anbefalinger, men du træffer selv beslutningen om, hvorvidt du vil foretage en bestemt investering.
- **Delegerende kunder med plejeaftale:** Du har en rammeaftale med din bank, som fastsætter de overordnede rammer for, hvordan du ønsker at investere. Bankens træffer investeringsbeslutninger for dig inden for plejeaftalens rammer. Bankens står med andre ord for at foretage, passe og pleje dine investeringer.

Notat

9. november 2022

Næste step: Sådan læser du omkostningerne

Investeringsomkostningerne i opgørelserne vises både i procent og i kroner. Du kan således både se, hvor stor en andel investeringsomkostningerne udgør i forhold til din investerede formue, og hvor meget du har betalt (det årlige omkostningsoverblik) eller vil betale (før-handelsopgørelse) i kroner og øre.

Designet af opgørelserne kan variere fra bank til bank, men de vil som minimum være opdelt i nedenstående to hovedkategorier, "serviceomkostninger" og "produktomkostninger".

Serviceomkostninger

Alle omkostninger og gebyrer forbundet med den service banken yder i forbindelse med dine investeringer. Det kan f.eks. være betaling for rådgivning eller plejeaftaler, depotomkostninger (betaling for opbevaring af dine værdipapirer i et depot), kurtage (prisen for at gennemføre en handel) og/eller valutaomkostninger (vekselomkostninger i forbindelse med køb af værdipapirer i en anden valuta end danske kroner).

Produktomkostninger

Alle omkostninger og gebyrer vedrørende de finansielle produkter, som du har investeret i via din bank. Det vil typisk være administrationsomkostninger. Som en del af produktomkostningerne vises formidlingsprovision særskilt. Det er den aftalte betaling, som din bank modtager fra samarbejdspartnere for at distribuere og rådgive om samarbejdspartnerens produkt (f.eks. en investeringsfond).

Sidste step: Det kan du bruge opgørelserne til

Det årlige omkostningsoverblik giver dig i første omgang et overblik over de omkostninger, der er forbundet med alle dine investeringer. Vi opfordrer dig derudover til at bruge opgørelsen som en anledning til at lave et servicetjek af dine investeringer: Matcher dine aftaler med banken fortsat dit behov, eller er der brug for justeringer? Hvis du er i tvivl, kan du altid tage opgørelsen med ned i banken og få en snak med din rådgiver om dine investeringsaftaler.

Før-handelsopgørelsen skal sikre, at du er fuldt informeret om de omkostninger, der følger med den enkelte investeringsbeslutning, inden beslutningen træffes. Har du over året fulgt med i omkostningerne ved dine investeringsbeslutninger, så vil du kunne genkende posterne i det årlige omkostningsoverblik.

Notat

9. november 2022

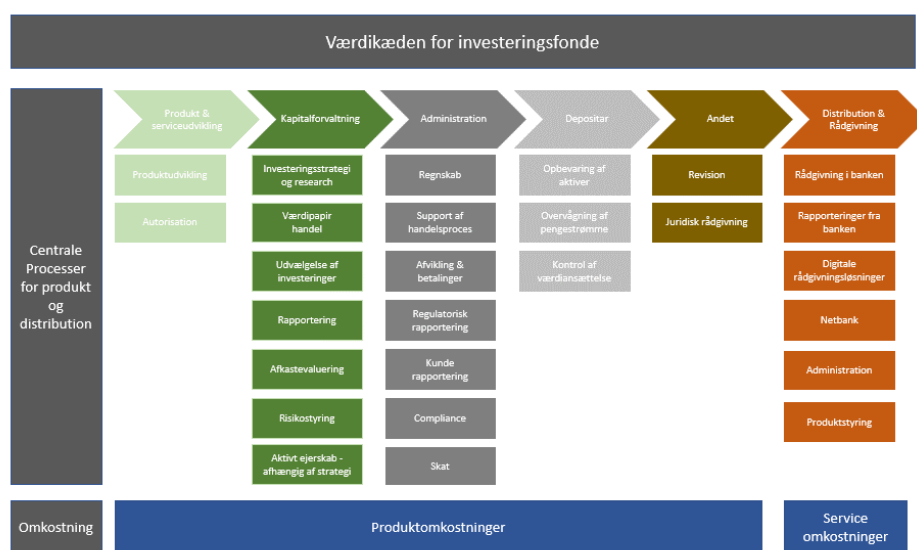

Hvad får du for pengene

Når du investerer i et investeringsprodukt, som for eksempel en investeringsfond, så medfølger der nogle omkostninger – de førømtalte produktomkostninger. Produktomkostningerne er din betaling til udstederen af det pågældende produkt (f.eks. en investeringsforening), og de går bl.a. til at dække de mange processer, der giver produktet værdi, og som beskytter dig som investor. De konkrete processer i værdikæden afhænger af typen af investeringsprodukt. For investeringsfonde er det for eksempel helt centralt, at der leveres en professionel forvaltning af dine penge i tråd med den investeringsstrategi og risikoprofil, som du blev stillet i udsigt, da du investerede i den pågældende fond, og at investeringsfonden administreres forsvarligt og efter gældende regler. Som en del af kapitalforvaltningen i fondene vil der typisk også pågå aktivt ejerskab, som indebærer, at forvalteren af fonden stemmer på generalforsamlinger og går i dialog med de virksomheder, som fonden investerer i, med henblik på at styrke deres transformation mod mere bæredygtige forretningsmodeller. Figuren nedenfor viser de overordnede processer i værdikæden for en investeringsfond, samt udvalgte delprocesser i hvert led i værdikæden.

Notat

9. november 2022

Foruden produktomkostningerne betaler du typisk serviceomkostninger for de serviceydelser, som banken leverer i forbindelse med, at du investerer. Det kunne være for, at du modtager investeringsrådgivning, for diverse typer af rapportering og administration i forbindelse med værdipapirhandlerne, herunder for afviklingen og for depotomkostninger.

ÅOP er pensioneret til fordel for fælles europæiske standarder

Tidligere har banken i tillæg til før-handelsopgørelsen vist dig et ekstra nøgletal, ÅOP (årlige omkostninger i procent), når du investerer i investeringsfonde. ÅOP var et særligt dansk standardiseret omkostningsnøgletal for investeringsfonde og en gentagelse af produktomkostningerne, men med den antagelse, at du beholdt din investering i fonden i 7 år. Med vedtagelse af EU-regler (de såkaldte MiFID II og PRIIPs regler), er der i dag fælles europæiske standarder for de oplysninger, som investeringsfonde skal offentliggøre, og for at undgå, at investorerne modtager unødigt mange nøgletal, der beskriver det samme, er ÅOP blevet udfaset. De fælles europæiske standarder betyder, at investorer i hele Europa i dag modtager ens og fyldestgørende omkostningsoplysninger. Det gør det bl.a. nemmere at sammenligne produkter på tværs af landegrænser.

Notat

9. november 2022

